

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2020. május 27. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt *I.rendű vádlott neve és társai* ellen indított büntetőügyben a *Kecskeméti Törvényszék* 2019. február 27. napján kihirdetett *3.B.381/2016/160.* számú ítéletének II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottra vonatkozó részét *megváltoztatja* a következők szerint:

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekményét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés] és 2 rendbeli folytatólagosan - 1 esetben közvetett tettesként - elkövetett adócsalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés]

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés] *minősíti.*

II.rendű vádlott neve II. rendű esetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést *mellőzi* és a vádlottat 3 (három) év közügyek gyakorlásától eltiltásra is ítéli.

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott a szabadságvesztés legalább háromnegyed részének a kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésből „a legkevesebb két hónapra” utalást *mellőzi.*

Megállapítja, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott tényleges tartózkodási helye: a BV Intézet neve.

Egyebekben az első fokú ítélet II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottra vonatkozó részét *helybenhagyja*.

Kötelezi III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottat, hogy a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint fizessen meg az államnak 9.000,- (kilencezer) forint, a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A Kecskeméti Törvényszék II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés és (4) bekezdés] mint társtettes és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés és (3) bekezdés] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 1 év 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.
- [2] III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés és (4) bekezdés] mint társtettes állapította meg. Ezért 1 év 8 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette.
- [3] Mindkét vádlott esetében megállapította, hogy a büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a szabadságvesztés legalább háromnegyed részének, de legkevesebb két hónapnak a kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] Az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bünygyi költség viseléséről is. II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottat 34.220,- forint, III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottat 162.500,- forint, míg az I-VI. rendű vádlottakat egyetemlegesen 955.676,- forint bünygyi költség megfizetésére kötelezte.
- [5] Az elsőfokú ítélet IV. rendű vádlott neve IV. és VI. rendű vádlott neve VI. rendű terhelt vonatkozásában 2019. március 22., V. rendű vádlott neve V. rendű terhelt esetében 2019. március 29., I. rendű vádlott neve I. rendű terhelt vonatkozásában 2019. április 12. napján jogerőre emelkedett.
- [6] Az elsőfokú ítélettel szemben II.rendű vádlott neve II. és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:
- [7] Az ügyészség - az elsőfokú ítélet kihirdetését követően nyomban - II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottak terhére - egyezően -, a büntetés végrehajtása felfüggesztésének mellőzése érdekében, végrehajtandó börtönbüntetés kiszabása végett fellebbezett.
- [8] A fellebbezés írásban benyújtott indokolásában a vádlottakkal szemben közügyek gyakorlásától eltiltás kiszabását is indítványozta. Az ügyészség szerint az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe az általa megállapított súlyosító körülményeket és túlzott jelentőséget tulajdonított az időmúlásnak, mint enyhítő körülménynek. Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések a büntetési célok elérésére nem alkalmasak, ezért a II. és a III. rendű vádlottakkal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása indokolt.
- [9] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabása, III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott elsődlegesen bűncselekmény, illetve

bizonyítottság hiányában történő felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

- [10] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.228/2018/5. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására irányuló indítványt a Be. 584. § (3) bekezdése szerinti, a fellebbezés kiterjesztésének tilalmára vonatkozó rendelkezésre figyelemmel nem tartotta fenn. Az ügyészség a tényállás kisebb mértékű kiegészítését és a bűncselekmények minősítésének megváltoztatását indítványozta. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottnak az ítéleti tényállás I. pontjában részletezett cselekményét társtettesként, a tényállás III. pontjában részletezett cselekményét tettesként elkövetettnek minősítette. Kifejtette, hogy a II. rendű vádlott ez utóbbi magatartása a kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel közvetett tettesként, míg az előző bűnsegédként elkövetettnek minősül. Egyúttal arra is rámutatott, hogy a bűncselekmény jogszabályi alapjának a megjelölése nem felel meg a 61. számú BK véleményben írtaknak. Indítványozta a jogi indokolás kiegészítését az elkövetői minőség megállapítására, az üzletszerűség törvényi feltételeinek megállapítására, az elbíráláskor hatályos adózás rendjéről szóló jogszabályra vonatkozóan. Az ügyészség a bűnösségi körülmények helyesbítése mellett sem tartotta az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrányok tekintetében a II. és a III. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetéseket kellő súlyúnak, mert azok álláspontja szerint a belső arányosság követelményének sem felelnek meg. Ezért a II. és a III. rendű vádlottakkal szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását indítványozta, egyúttal a védelmi fellebbezéseket alaptalanoknak ítélte.
- [11] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott védője fellebbezésének írásban benyújtott indokolásában elsősorban védence felmentését indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjában írt okokból részben megalapozatlan, emellett az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett maradéktalanul eleget.
- [12] A védő arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását elsősorban I. rendű vádlott neve I. rendű terhelt vallomására alapította. E vallomást elfogadta, mert az beismerő jellegű volt, emiatt hitelesnek is tekintette és annak valóságtartalmából kiindulva vizsgálta az egyéb bizonyítékokat. Bár az elsőfokú bíróság is kitért olyan részletekre, amelyek miatt nem tekinthető I. rendű vádlott neve I. rendű terhelt vallomása következetesnek, ugyanakkor egyes bizonyítékokat egyáltalán nem vont mérlegelési körébe és ezáltal indokolási kötelezettségét is megsértette.
- [13] I. rendű vádlott neve I. rendű, II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott és tanú 1 vallomásából az elsőfokú bíróság ellentmondásos következtetéseket vont le. A védő álláspontja szerint II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott eljárás során tett nyilatkozata, illetve tanú 1 vallomásából az állapítható meg, hogy a gazdasági társaságok között tényleges gazdasági tevékenység jött létre.
- [14] tanú 2 és tanú 3 tanúk vallomása is ezt támasztotta alá és I. rendű vádlott neve I. rendű terhelt is azt vallotta, hogy a sofőrökre emlékezett és a gazdasági tevékenység pici hányada valós volt.
- [15] A védő a fellebbezésének indokolásában arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság I. rendű vádlott neve I. rendű elítélt terhelt vallomását a részleteket illetően konkrétan, ezzel szemben a többi - tagadó vádlottakét - általános jellegűnek ítélte, de az összevetés szempontjaira az ítélet indokolásában nem tért ki. Lényegében ugyanígy járt el tanú 2 és tanú 3 vallomásának értékelésekor is.
- [16] A védő sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság I. rendű vádlott neve I. rendű terheltet szavahihetőnek ítélte, holott az ő vallomását egyéb bizonyíték is cáfolta.
- [17] A védő hivatkozott I. rendű vádlott neve I. rendű terhelt azon észrevételére is, amelyben azt kifogásolta, hogy szakértő neve igazságügyi szakértő meg sem kísérelte felderíteni a számlák valódiságát, azokat vizsgálódás nélkül azonnal fiktívnek titulálta. Ebből viszont a védői érvelés szerint azt következik, hogy voltak tényleges gazdasági események, azaz nem minden számla tekinthető fiktívnek. Ha pedig nem mutatható ki, hogy konkrétan melyik számla fiktív, úgy egyiket sem lehet annak minősíteni.

- [18] A védő I. rendű vádlott neve I. rendű vádlott terhelő vallomásának elfogadását azért is aggályosnak tartotta, mert az bár vádlott-társaira terhelő adatokat tartalmazott, arra vonatkozóan semmi konkrétumot nem közölt az I. rendű elítélt, hogy mindebből mennyi jutalékra tett szert.
- [19] A védő kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott a 2008. IV. és 2009. I. negyedévre benyújtott nullás adóbevallásokkal, amelyek révén a költségvetést nem érte hátrány. A védő szerint téves az az ügyészi okfejtés, hogy ezzel a II. rendű vádlott a fizetendő áfa összegét eltitkolta. Ezzel az ügyészség lényegében azt ismerte el, hogy a II. rendű vádlott valós gazdasági tevékenységet folytatott.
- [20] A védő másodlagosan az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, különös tekintettel arra, hogy az elkövetés óta eltelt 11, illetőleg 12 év meghaladja az elévülési időt.
- [21] III. rendű vádlott neve III. rendű vádlott védője útján benyújtott fellebbezésének indokolásában elsődlegesen a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan bizonyítottság és bűncselekmény hiányában a felmentését, harmadlagosan a szabadságvesztés jelentős enyhítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását és ily módon a bűnösségét elsősorban I. rendű vádlott neve I. rendű vádlott terhelő vallomásra alapította. Ez a vallomás azonban a lényeges kérdések tekintetében nem minősül következetesnek. Az időmúlásra is figyelemmel, elegendő bizonyíték hiányában az elsőfokú ítélet tényállása felderítetlen. Nem állnak rendelkezésre olyan bizonyítékok és ily módon nincs olyan zárt logikai egység, amelyből a III. rendű vádlott bűnösségére lehetne következtetni. Mindezekre figyelemmel és az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt is elsősorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása indokolt, másodsorban, mivel a bűnösség megállapításához a bíróságnak nem áll rendelkezésére elegendő bizonyíték és az egyetlen terhelő bizonyíték I. rendű vádlott neve I. rendű terhelő vallomása is aggályos, a III. rendű vádlott felmentése indokolt. Arra az esetre, ha az ítéletábra mindezekkel nem értene egyet, a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte.
- [22] Az ítéletábra kizárólag II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészségi fellebbezést ítélte alaposnak, és egyetértett a bűncselekmény minősítésének megváltoztatására irányuló ügyészségi indítvánnyal is.
- [23] A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján - figyelemmel a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 82. § (2) bekezdésére is - az ügyben tanácsulésen határozott.
- [24] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint eljárva - figyelemmel a Be. 590. § (10) bekezdésére is - a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.
- [25] Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértés nélkül folytatta le.
- [26] Észlelte azonban az ítéletábra, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor szakértő neve igazságügyi könyv-, adó- és járulékszakértővel a meghallgatása előtt nem tisztázta, hogy nem áll-e fenn vele szemben valamilyen kizárási ok, ehelyett csak annyit állapított meg, hogy „érdektelen”.
- [27] A szakértő meghallgatására kétszer került sor: 2018. május 16-án (117. sz. tárgyalási jegyzőkönyv) és 2018. október 15-én (153. sz. tárgyalási jegyzőkönyv).
- [28] Az első meghallgatáskor hatályban volt 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 110. § (1) bekezdése a második meghallgatáskor hatályos Be. 196. § (2) bekezdésével azonos rendelkezést tartalmaz: a szakvélemény szóbeli előadása előtt meg kell állapítani a szakértő személyazonosságát, és tisztázni kell, hogy nincs-e vele szemben kizárási ok.
- [29] Az iratok szerint a nyomozó hatóság kirendelő határozata tartalmazta azt a figyelmeztetést, hogy a szakértő a vele szemben felmerült kizárási okot köteles haladéktalanul bejelenteni a kirendelőnek (I. nyomozati irat 148. oldal).

- [30] Ezen kívül a Kecskeméti Törvényszék a 2018. június 28. napján meghozott és a Szegedi Ítéltábla Bpkf.III.471/2018/2. számú végzése folytán 2018. augusztus 23. napján véglegessé vált 3.B.381/2016/121. számú végzésével a szakértő kizárását - miután a II. rendű vádlott védője ellene az ügynevezett egyéb okra alapított kizárás iránti indítványt terjesztett elő - megtagadta.
- [31] Ezért jelen ügyben az előbb hivatkozott tárgyalási jegyzőkönyvek azon megállapítása, hogy „érdektelen”, nyilvánvalóan annak ismeretében történt, hogy a szakértővel szemben nem áll fenn a Be. 191. § (1) bekezdése [régi Be. 103. § (1) bekezdése] alá eső kizárási ok.
- [32] Ez az eljárási szabálysértés az ügy érdemi felülbírálatát nem érintette, ezért csupán ennek megállapítására szorítkozott a másodfokú bíróság.
- [33] A törvényszék a lehetséges és szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, ennek során beszerezte mindazon bizonyítékot, ami a valósághű tényállás megállapításához szükséges volt. Részben eleget tett a védelem bizonyítási indítványának és tanúként hallgatta ki tanú 2, valamint tanú 3 kamionsofőröket. Ezt követően indokoltan utasította el a további kamionsofőrök, illetőleg tanú 4 tanúkénti kihallgatására irányuló bizonyítási indítványt. Az erre vonatkozó okfejtéssel az ítéltábla egyetértett (elsőfokú ítélet 59. oldal 2. bekezdés). Az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor is, amikor II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott védőjének az újabb igazságügyi könyvszakértő kirendelésére irányuló indítványát is elutasította. Az igazságügyi adó-, járulék- és könyvszakértő több tárgyaláson is meghallgatásra került, a II. rendű vádlott védője által feltett kérdéseket részletesen megválaszolta, a nyomozás során előterjesztett igazságügyi könyvszakértői véleményét mindenben fenntartotta. A másodfokú bíróság a védői indítvány elutasítására vonatkozó indokolással is mindenben egyetértett (elsőfokú ítélet 59. oldal 3. bekezdése).
- [34] Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása túlnyomórészt megalapozott, azt a másodfokú bíróság II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott büntetéseire vonatkozó adatokkal [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont], valamint a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott okból a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a Be. 599. § (2) bekezdés a) pontjára és a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 82. § (4) bekezdésére is - az ügyiratok tartalma alapján a következőkkel egészítette ki:
- [35] II. rendű vádlott neve II. rendű vádlottal szemben a Szegedi Törvényszék a 2019. december 4. napján meghozott és 2019. december 30. napján véglegessé vált 7.Bpk.1830/2019/4. számú ítéletével a terhelt korábbi büntetéseit összbüntetésbe foglalta és annak tartamát 5 év 6 hónap 10 nap börtönben állapította meg azzal, hogy a terhelt a büntetés legalább kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [36] A szabadságvesztést 2020. január 21. napján vették foganatba, abból a vádlott legkorábban 2020. augusztus 12. napján szabadulhat feltételes kedvezményrel, a büntetését 2022. június 14. napján tölti ki.
- [37] Az összbüntetés alapítéletei az elsőfokú ítélet 10. oldal 2. pontjában részletezett, a Kaposvári Törvényszék 15.B.342/2015/40. számú ítéletén kívül - mely ügyben az alapos gyanú közlésére 2009. május 14. napján került sor - a következő két alapítélet:
- [38] A Bonyhádi Járásbíróság 2019. február 12. napján kihirdetett és 2019. július 29. napján jogerőre emelkedett B.37/2017/117. számú ítélete, amellyel a vádlottat sikkasztás büntette miatt [Btk. 372. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] 1 év 7 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá
- [39] A Szegedi Törvényszék 2018. november 5. napján kihirdetett és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 7.B.929/2018/9. számú ítélete, amellyel a vádlottat a 2015. augusztus 19. napján közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont] és közvetett tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 4 év börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [40] A tényállás I., II. és III. pontjában írt gazdasági társaságok, azaz a cég 1., a cég 2. és a cég 3. székhelye egyezően város 1 neve volt (elsőfokú ítélet 13. oldal). Ily módon a bevallások

benyújtásának helyszíne, azaz az elkövetés helye a NAV Tolna Megyei Igazgatóságának székhelye, város 2 neve volt.

- [41] Az ítélet tábla - a fellebbezési fűgyészségi indítványával ellentétben - nem tartotta szükségesnek az elsőfokú ítélet tényállását kiegészíteni azzal, hogy II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott a cég 3.-nek sem ügyvezetője, sem tagja nem volt. Az elsőfokú ítélet 13. oldal utolsó előtti bekezdése ugyanis tartalmazza a kft. tagjainak és vezető tisztségviselőjének nevét, azok közt pedig mindezen feltételek hiányában II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott nincs feltüntetve.
- [42] Kiegészítette viszont az elsőfokú ítélet 29. oldal 5. bekezdését azzal, hogy II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott a vállalkozás ügyvezetőjének tanú 5 személyének a felhasználásával csökkentette általános forgalmi adónemben az állami költségvetést.
- [43] Helyesbítette az elsőfokú ítélet 21. oldalán lévő táblázat utolsó sorát, mert az ott feltüntetett értékek - nyilvánvalóan szövegszerkesztési hiba miatt - „megtörnek”, így azok értelmezhetetlenné váltak. Az ott írt értékek a következők:
- [44] a cég 1. által a cég 4-től befogadott fiktív számlákon feltüntetett áru mennyisége 2008-2009. évben mindösszesen: 23.422,09 tonna, ugyanezen időszakban az áru nettó értéke: 724.168.750,- Ft., áfa tartalma: 144.833.750,- Ft., bruttó értéke: 869.002.500,- Ft.
- [45] Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan és a fenti kiegészítésekkel, helyesbítésekkel irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.
- [46] II. rendű vádlott neve II. rendű és III. rendű vádlott neve III. rendű vádlott vonatkozásában bejelentett, felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását döntően I. rendű vádlott neve I. rendű elítélt nyomozás során és a bíróság előtt tett, bűnösségére is kiterjedő, feltáró jellegű beismerő vallomásra alapította. Ez a vallomás mindvégig terhelő volt II. rendű vádlott neve II. rendű és III. rendű vádlott neve III. rendű vádlottakra is, akik mindvégig tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését.
- [47] Az elsőfokú bíróság I. rendű vádlott neve I. rendű elítélt vallomását körültekintően, részletesen megvizsgálta és azt az egyéb bizonyítékokkal, így tanú 1, tanú 6, tanú 7, tanú 8, tanú 2, tanú 3 tanúk vallomásával, illetve szakértő neve igazságügyi könyvszakértő nyilatkozatával is egybevetette. Emellett okirati bizonyítékként értékelte a cégnyilvántartás iratait, az adóellenőrzésről szóló jegyzőkönyveket és a banki kivonatokat.
- [48] A törvényszék iratszerűen mutatott rá arra, hogy tanú 1 tanú vallomásával kapcsolatban milyen ésszerű kételyek merültek fel (elsőfokú ítélet 46. oldal 3. bekezdése), illetve tanú 6 tanú vallomásának hitelességét aggályossá teszi, hogy a cég 5-nek ő maga is tagja volt (elsőfokú ítélet 48. oldal 3. bekezdés). Emellett tanú 6 tanú vallomását cáfolta tanú 7 és tanú 8 tanú vallomása, amelyek ily módon I. rendű vádlott neve I. rendű elítélt vallomását támasztották alá.
- [49] Töretlen a bírói gyakorlat, hogy nem sérti a bizonyítékok perrendszerű értékelését, ha a bíróság valamely vallomásnak csak az egyéb bizonyítékokkal alátámasztott részét fogadja el, míg a más bizonyítékokkal meg nem erősített részét elveti (BH 1998.418.). Az elsőfokú bíróság I. rendű vádlott neve I. rendű elítélt vallomásának bizonyítékkénti értékelése során ennek megfelelően járt el.
- [50] A törvényszék helyesen ítélte aggálytalannak szakértő neve igazságügyi adó-, könyv- és járulékszaktő által előterjesztett szakértői véleményt, és fogadta el a szakértő tárgyalási nyilatkozatát. A szakértő épp abban az esetben terjeszkedett volna túl szakértői kompetenciáján, ha külön vizsgálatot folytatott volna le a számlák fiktivitását illetően.
- [51] Megjegyzzi az ítélet tábla, hogy a számla nem csak abban az esetben minősül fiktívnek, ha az azon feltüntetett gazdasági esemény ténylegesen nem valósult meg, hanem abban az esetben is, ha a gazdasági esemény nem a számlán feltüntetett gazdasági társaságok között jött létre.
- [52] Itt jegyzi meg azt is az ítélet tábla, hogy alaptalannak tartotta II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott védőjének azon hivatkozását is, mely szerint a 2008. IV. és 2009. I. negyedévére vonatkozóan

benyújtott, úgynevezett nullás adóbevallás miatt ezen időszak nem róható a vádlott terhére (tényállás I. pontja).

- [53] Az áfa áthárítása a számlabefogadó társaság részére megtörtént, a rá áthárított adót a számlabefogadó (cég 1.) a fizetendő áfájával szemben elszámolta, levonta. Így a számlabefogadó által levont áfa a levonáskor vagy azt megelőzően nem vált a költségvetés részévé, vagyis adóhiány keletkezett.
- [54] Mindezekre figyelemmel a bizonyítékok mérlegelését támadó, felmentésre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére.
- [55] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott bűnösségére, a bűncselekmények minősítése azonban helyesbítésre szorult.
- [56] Az elsőfokú bíróság sommásan foglalta össze, hogy mely okokból tekintette kedvezőbbnek a vádlottak számára az elkövetéskor hatályban volt Btk. alkalmazását (elsőfokú ítélet 54. oldal 5. bekezdés). Ezt az ítélet tábla a következőkkel egészítette ki:
- [57] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében a tényállás I., II. és III. pontjában részletezett bűncselekmény elkövetési értéke összesen 202.183.249,- forint. Ez a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja alapján különösen nagy vagyoni hátránynak minősül. Ezért és az üzletszerűség miatt II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekménye az elbíráláskori Btk. alapján a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulatába ütköző és az (5) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint minősülő költségvetési csalás büntettének minősülne, amelynek büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.
- [58] Az elkövetéskori Btk.-t alkalmazva (II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében a tényállás III. pontjára figyelemmel az elkövetési időpont 2010. január 20. napja) a tényállás I. pontjában írt 144.833.750,- forint az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Btk.) 138/A. § d) pontja szerint különösen nagy, a tényállás II. pontjában írt 9.118.773,- forint, illetve a tényállás III. pontjában írt 48.230.726,- forint a már hivatkozott jogszabályhely c) pontja alapján jelentős mértékű adóbevételek csökkenésnek minősül.
- [59] Ily módon II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekménye - az elkövetői alakzatot nem tekintve - a régi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének (tényállás I. pontja) és 2. rendbeli, a régi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének minősül. Ez utóbbi bűncselekmény büntetési tétele egy évtől öt évig, a (4) bekezdés szerinti bűncselekmény büntetési tétele két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.
- [60] Az eltérő büntetési tételek miatt a halmazati büntetés kiszabása ellenére is kedvezőbb II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében az elkövetéskori Btk. alkalmazása.
- [61] III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében - aki a tényállás I. pontjában érintett, így az elkövetési idő 2009. május 20. - II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottra vonatkozóan e tényállási pontot illetően kifejtettek az irányadók.
- [62] Azt is helyesen állapította meg a törvényszék, hogy az elkövetéskori Btk. nem rendelkezett a büntetés kiszabása során irányadó középértékekről. Mindezekre tekintettel helyesen járt el, amikor II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében az elkövetéskori Btk.-t alkalmazta.
- [63] Az irányadó tényállás szerint II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott nem volt sem a cég 1.-nek (tényállás I. pontja), sem a cég 3.-nek (tényállás III. pontja) az ügyvezetője.
- [64] A tényállás kiegészítésére figyelemmel az állapítható meg, hogy ez utóbbi kft. ügyvezetője tanú 5 nem tudott arról, hogy a kft. könyvelésébe beállított számlák fiktívek, és az ezeken alapuló adóbevallás benyújtásával az adóhatóságot a befizetendő általános forgalmi adó összegét illetően megtéveszti.

- [65] A tényállás I. pontja esetében II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott segítségével nyújtott III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottnak a fiktív számlák beszerzésével az adóhatóság megtévesztéséhez.
- [66] Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az adócsalás bűncselekményét tettesként a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, így a cég ügyvezetője valósíthatja meg (BH 2017.139.).
- [67] Az adóhatóság megtévesztésére szolgáló valótlan tartalmú számlákat beszerző és azokat az adóbevallás elkészítője számára rendelkezésre bocsátó személy az adócsalásnak nem társtettese, hanem bűnsegéde (BH 2010.290.).
- [68] Az adócsalást közvetett tettesként vagy bűnsegédként olyan személy is elkövetheti, akinek nincs jogi kötelezettsége nyilatkozattételre (BH 2013.200. és BH 2010.319.).
- [69] Mindezekre figyelemmel II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekménye a tényállás I. pontjában bűnsegédi, a tényállás III. pontjában közvetett tettesi magatartásnak minősül.
- [70] A teljesség érdekében megjegyzi az ítéletábra, hogy a Kúria 61. számú BK véleményének 2. d) pontja alapján az elkövetői alakzatra utalás megelőzi a bűncselekmény megnevezését.
- [71] Az elsőfokú bíróság a bűncselekmények jogszabályi megjelölésénél nem tüntette fel a fordulatot. A Kúria 61. számú BK véleményének 3. a) pontja alapján az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira a fordulat megjelölésével kell utalni. A jelen ügyben a vádlottak az adóhatóságot valótlan tartalmú nyilatkozat megtételével ejtették tévedésbe, ezért a régi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulatát meg kell jelölni.
- [72] A régi Btk. alkalmazására figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekménye 3 rendbelinek minősül. Az adócsalás rendbeliségét adónemenként és gazdasági társaságokként, valamint a bevallási időszakokat figyelembe véve kell megállapítani (BH 2010.60.).
- [73]én a régi Btk. alkalmazásán alapul a folytatólágosság megállapítása is. Az ugyanazon adónemre több adómegállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások a folytatólágosság általános szabályai szerint képezhetnek egységet és kizárólag ez eredményezheti az adócsökkentések összegének egybefoglalását.
- [74] Az irányadó tényállás szerint a cég 1., a cég 2. és a cég 3. negyedéves áfabevallók voltak, az elkövetési időszak a cég 1. esetében 2008. márciusától 2009. márciusáig, a cég 2. esetében 2009. júniusától 2009. augusztusáig, a cég 3. esetében 2009. júliusától 2009. decemberéig tartott. Ily módon a régi Btk. 12. § (2) bekezdése szerinti folytatólágosság törvényi feltételei minden tekintetben megvalósultak (az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközökben többször követett el).
- [75] Helyesen utalt arra a törvényszék, hogy a vádlottak cselekménye üzletszerűen elkövetett, de ennek jogi indokát nem adta. Ezért az ítéletábra kiegészítette a jogi indokolást azzal, hogy az üzletszerűség törvényben meghatározott mindkét feltétele, azaz a hasonló vagy ugyanolyan bűncselekmény megvalósítása és a rendszeres haszonszerzésre törekvés mindkét vádlott vonatkozásában megállapítható [rég Btk. 137. § 9. pont].
- [76] Az ítéletábra az áfatörvény és az adózás rendjéről szóló jogszabályi hivatkozást kiegészítette azzal, hogy az elbíráláskor hatályban lévő, Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 49. § (1), 58. § (1) és az 59. § (1) bekezdése, valamint 2. számú I. melléklet b) pontja, valamint 2. pontja az elkövetéskor hatályban volt elsőfokú ítéletben hivatkozott 2003. évi XCII. törvénnyel azonosan határozza meg az adóbevallás, az adófizetés és az adóbevallási időpontok szabályait.
- [77] Az előbb kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra a vádlottak cselekményeit a következők szerint minősítette:
- [78] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekményét
- [79] a régi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő, a régi Btk. 12. § (2) bekezdésére figyelemmel folytatólágosan, a régi Btk. 21. § (2) bekezdése alapján bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetnének (tényállás I. pont) és

- [80] 2 rendbeli, a régi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, a régi Btk. 12. § (2) bekezdése alapján folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettének (tényállás II. és III. pont), amelyet 1 esetben (tényállás III. pont) a régi Btk. 20. § (2) bekezdése alapján közvetett tettesként követett el.
- [81] III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott cselekménye - figyelemmel arra, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekménye ez esetben bűnsegédként elkövetettnek minősül - a régi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő, a régi Btk. 12. § (2) bekezdése alapján folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettét (tényállás I. pont) valósítja meg.
- [82] A büntetéskiszabási körülmények helyesbítésre és kiegészítésre szorultak:
- [83] A tényállás I. pontjában írt bűncselekmény eltérő minősítése miatt az ítélet tábla mindkét vádlott esetében mellőzte súlyosító körülményként értékelni a társas elkövetést. II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében nem a halmazat, hanem a bűncselekmények többszörös halmazata a súlyosító körülmény. Az ítélet tábla mindkét vádlott vonatkozásában további súlyosító körülményként értékelte az üzletszerű elkövetést, II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében azt is, hogy a bűncselekményeket az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt követte el.
- [84] A másodfokú bíróság további enyhítő körülményként értékelte, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalától is több, mint egy év eltelt és mindkét vádlott hosszú ideje áll büntetőeljárás hatálya alatt [2/2017. (II. 10.) AB határozat]. II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott gyanúsított kihallgatására 2015. október 29., III. rendű vádlott neve III. rendű vádlott gyanúsított kihallgatására 2015. október 13. napján került sor.
- [85] A minősítés megváltoztatása folytán (tényállás I. pontja) II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében további enyhítő körülmény, hogy a bűncselekményt bűnsegédként követte el.
- [86] Az így kiegészített és helyesbített büntetéskiszabási körülményekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés tartamát mindkét vádlott esetében arányosnak tartotta, ezért a büntetés lényeges enyhítésére irányuló fellebbezéseket is alaptalannak ítélte.
- [87] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében osztotta az ügyészség által bejelentett, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének mellőzésére irányuló fellebbezést.
- [88] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott a bűncselekmények többszörös halmazát valósította meg. Azokat viszonylag hosszú időn keresztül, több gazdasági társaságot felhasználva, összességében kétszázmillió forintot meghaladó értékre követte el. Az előéleti adatok alapján megállapítható, hogy a vádlottól nem idegen a hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése. A most elbírált bűncselekményeit részben az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás alatt követte el. Ezért a jelentős időmúlás és annak ellenére, hogy a vádlott hosszú ideje áll büntetőeljárás alatt, az ítélet tábla álláspontja az, hogy a II. rendű esetében a bűncselekmények és az elkövető társadalomra veszélyességére, a bűnösség fokára, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekre [rég. Btk. 83. § (1) bekezdés] tekintettel végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása indokolt. Ezért a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.
- [89] III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében az előbb hivatkozott büntetés kiszabási elvek miatt a másodfokú bíróság alaptalannak tartotta az ügyészség fellebbezését. A III. rendű vádlott a bűncselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű volt, a bűncselekmény elkövetése óta több, mint 10 év telt el, ami az alkalmazott Btk.-ra figyelemmel az elévülési időt meghaladja. Ezért az időmúlás és az, hogy a vádlott négy és fél éve áll büntetőeljárás hatálya alatt, olyan nyomatékos enyhítő körülmény, ami a számba vett további enyhítő körülmények mellett nem indokolják a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását. A törvényi maximumhoz közeli tartamban megállapított próbaidő elegendő visszatartó erő ahhoz, hogy a vádlott ne kövessen el újabb bűncselekményt.
- [90] Nem vitás, hogy az okozott vagyoni hátrány összegére figyelemmel a bűncselekmény időszerű elbíráltása esetén indokolt lett volna e vádlottal szemben is végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazása.

- [91] A végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott - a bűncselekmények jellegére is figyelemmel - méltatlanná vált arra, hogy a közügyekben részt vegyen, ezért azok gyakorlásától a másodfokú bíróság a régi Btk. 53. §-a és 55. § (1) bekezdése alapján három évre eltiltotta.
- [92] E vonatkozásban az ítélőtábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy az első fokon eljáró ügyészség a fellebbezésének indokolásában a tárgyaláson bejelentett fellebbezését a Be. 584. § (3) bekezdésébe ütköző módon kiterjesztette.
- [93] A Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja szerinti, úgynevezett „szankciós”, illetve „mértékes” fellebbezés a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neve és mértéke vagy tartama ellen irányul.
- [94] A büntető eljárási törvény indokolása szerint a szankciós vagy mértékes fellebbezés esetén a jogorvoslattal élő a bűnösséget nem, csak az azzal összefüggésben kiszabott szankciót, annak nemét, illetve mértékét sérelmezi.
- [95] Az ügyészség nyomban az ügydöntő határozat kihirdetését követően a vádlottak terhére jelentett be fellebbezést.
- [96] A Be. 595. § (2) bekezdése alapján a vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek minősül - többek között - a büntetésének súlyosítására irányuló fellebbezés.
- [97] Ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése szerint a súlyosítási tilalom folytán a másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában nem szabhat ki felfüggesztett szabadságvesztés helyett végrehajtandó szabadságvesztést [c) pont], az elsőfokú bíróság által nem alkalmazott mellékbüntetést [f) pont].
- [98] Az ügyészség tehát a fellebbezésének irányát nem változtatta meg, azt nem terjesztette ki a másodfokú bíróság hatáskörébe tartozó egyéb, de nem az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezményekkel kapcsolatos ítéleti rendelkezés meghozatalára is (pl. nem indítványozta a vádlott bűnösségének megállapítását további bűncselekményben). A fellebbezés továbbra is a vádlottak terhére szólt és továbbra is az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést támadta.
- [99] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott esetében az ítélőtábla a feltételes szabadságra bocsátás időpontjáról a régi Btk. 47. § (2) bekezdés 2. fordulata alapján rendelkezett.
- [100] A vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel az elsőfokú bíróság szükségtelenül hivatkozott a szabadságvesztés minimumára (legkevesebb két hónap), ezért azt III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében a másodfokú bíróság mellőzte, míg II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottra vonatkozóan az előbb írtak szerint rendelkezett.
- [101] Az ítélőtábla a 8/2015. (IV.17.) AB határozatra figyelemmel vizsgálta, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére tekintettel III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott az előzetes bírósági mentesítésre érdemes-e [rég Btk. 104. § (1) bekezdése]. Ezt a kérdést a másodfokú bíróság - figyelemmel a bűncselekmény jellegére és az adóbevétel csökkenésének mértékére - nemlegesen döntötte el.
- [102] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései és jogszabályi hivatkozásai is törvényesek.
- [103] A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott tényleges tartózkodási helyét [Be. 604. § (3) bekezdés c) pont, 561. § (2) bekezdés b) pont, 184. § (2) bekezdés f) pont, 10. § (1) bekezdés 15. pont].
- [104] A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla az elsőfokú ítélet II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottra vonatkozó részét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [105] Az ítélőtábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 574. § (1) bekezdésére, a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 82. § (3) bekezdésére és A pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII.27.) IM rendelet 7. § (2) és 9. § (2) bekezdésére is - kötelezte III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottat a másodfokú eljárásban

felmerült 9.000,- forint bünyügyi költség megfizetésére az államnak a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

[106] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 458. § (2) bekezdés a) pontjára is - fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2020. május 27.

Dr. Benedek Tibor sk.. Cserhádi Ágota sk. Sefta Márta dr. sk.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.359/2019/17. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 3.B.381/2016/160. számú ítéletének II.rendű vádlott neve II. rendű és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottra vonatkozó, és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2020. május 27.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő